

למען החרג'וק/ איתי ורד

פעם רצתי יותר מהר מיוסיין בולט. לצערי, אף אחד לא היה שם בסביבה כדי למדוד זמן, לכן הבחור החביב מג'מייקה עדיין מחזיק בשיא העולם, אבל אני די בטוח שאם מישהו היה טורח ללחוץ על סטופר, לישראל היה עוד הישג באתלטיקה להתפאר בו חוץ מאותו גמר של אסתר רוט-שחמורוב ב-1976. אותה ריצה מופלאה שלי התרחשה כשנמלטתי מתפקיד כתב חינוך. אין שום רע בלהיות כתב חינוך או בחינוך. ההיפך, זהו באמת אחד הנושאים החשובים ביותר שקיימים, הלא מה יכול להיות יותר חשוב מעתיד ילדנו. הבעיה לא בחינוך אלא בי. גם קשה לי להתמקד בתחום אחד, אני צריך את הגיוון והאתגר שבהתמודדות עם מספר רב ושונה של נושאים וגם – בתחום החינוך בטלוויזיה קשה לספר סיפור. הנושא חשוב, מהותי, קריטי אבל מבחינה ויזואלית מוגבל. הכתבות בשגרה, במהדורות החדשות, נראות די אותו הדבר. הכתב מדבר ברקע על נושא חשוב, הרבה פעמים תיאורטי ועתידי, ובתמונות רואים ילדים בכיתה – מלפנים, מאחור, מהצד, שוב מלפנים, ילד רוכן על מחברת, מורה ליד הלוח, וחוזר חלילה. חשוב, אבל לא תמיד מעניין טלוויזיונית. אני, מה לעשות, אוהב לספר סיפור, לערוך, להפיתע. "כתבה מעניינת על חינוך צריכה הרבה יותר השקעה מכתבה רגילה" אני אומר תמיד לנעמי (כשאתה נשוי למורה אתה צריך לתרץ הרבה בבית למה לא עוסקים מספיק בתקשורת בתחום). הערב אני מנסה ביומן להתמודד עם האתגר של "כתבת חינוך מעניינת".

בבית הספר "הכפר הירוק" יש מגמה שנקראת "מנהיגות סביבתית". אני לא מת על השם שקצת יומרני מדי, אבל העיקר התוכן. קודם כל צריך להכיר את רוני שושן, מרכז המגמה. טיפוס. בחור שאנרגיה נשפכת ממנו. איש של אנשים, מורה כפי שמורה צריך להיות. התלוויתי אל רוני בשני פרויקטים שהוא מנהיג.

הראשון מפתיע. מתברר שהקיפודים בארץ בסכנה חמורה. מחלת עור קשה, דומה לסקביאס, תוקפת אותם וגורמת להם לנשירה של הקוצים. המחלה גורמת להם למוות בייסורים קשים, ומלבד זאת – קיפוד בלי קוצים הוא די במבה לחיות אחרות... ולא רק הקיפוד המצוי בסכנה אלא גם קיפוד החולות, שרק מעטים ממנו נשארו. מה עושים? רוני והתלמידים שלו יוצאים לבילות לחפש קיפודים. חמושים בפנסים הם נזברים בין ענפים ומתחת סלעים, וכשהם מוצאים קיפוד הם מביאים אותו לד"ר יוני פרס (יש ייחוס – הבן של הנשיא), וטרינר הכפר, כדי שייחסן אותו נגד המחלה.

הפרויקט השני שלהם הוא ותיק יותר. פעם כל אזור המרכז היה מלא בשלוליות חורף שהיו בית למאות סוגים של בעלי חיים וצמחים. מה לעשות שאזור המרכז הוא כבר מזמן בעיקר אתר נדל"ן מועדף, ולכן כמעט ואין כבר שלוליות חורף, כלומר אין בית לצפרדעים, חפריות ועוד הרבה חיות ופרחים. רוני והתלמידים שלו, בשיתוף אוניברסיטת תל אביב קק"ל ורשות הטבע והגנים, הקימו שלולית. אל השלולית הזאת הם מביאים ראשנים ובע"ח שהם אוספים בשלוליות שמתייבשות וכך מצילים אותם. בנוסף יש להם חממה, לא של גרניום, אלא חממה של "עשבים". חממה ובה הם מגדלים צמחים נדירים שנעלמים ממישור החוף. את הפרחים הם שותלים סביב השלולית שלהם, ואפילו "מייצאים" לרשות הטבע והגנים ששותלת אותם בשמורות טבע.

טריטון פסים

את כל זה הם עושים ממש מתחת לאף של כולנו, באזור שמאות אלפי ישראלים עוברים בו בלי לדעת בכלל מה קורה שני מטר לידם. בקצה הצפוני של נתיבי איילון, בין כביש 5 לשכונות הצפוניות של תל אביב. הבעיה היא שהשטח הזה מיועד לבנייה ומרבית התכניות כבר אושרו.

אמרו על אל גור שהוא פוליטיקאי שאי אפשר להתווכח איתו, כי מי יכול להיות נגד איכות סביבה. באמת, קל מאד לנופף בדגל שימור הסביבה בצדקנות, אבל מדובר באזור שהגיוני שייבנו בו. אין בארץ מספיק דירות למגורים, המחירים כר עברו את השמיים והכי הגיוני בעולם לבנות בשטח שתחום ממילא בין רמת השרון לתל אביב. הלא אם שתי הערים הללו יתפשטו החוצה ויידרסו עוד שטחים טבעיים חובבי הירוק יהיו הראשונים שיזדעקו.

גם רוני וחבריו יודעים את זה, "אנחנו לא מחבקי עצים" אמר לי כבר בפגישתנו הראשונה. מצד שני, צריך לשמוע את רוני מדבר על חפירת או על טריטון הפסים בערגה ואהבה שאין כמוה, מתלהב מכל דו-חי שקיים בשטח. "בשביל מה אנחנו צריכים את החרג'וקים האלה" שאלתי אותו. הלא לא מדובר בחיות שממש קריטיות לקיום היום יומי ואת רובן בקושי רואים. התשובה שלו (אחרי שהתעצבן עלי, וצריך לראות בכתבה כי האינטונציה משכנעת עוד יותר) הייתה פשוטה. זהו חלק ממארג, ואת המארג צריך לשמר. אם גורעים מהמארג מכחידים חלק ממנו, גם חלק שנראה שולי לכאורה, לא ניתן לדעת מה יהיו ההשלכות בסופו של יום. ומה עם הבניה? הדירות, הבתים שכולם מסכימים שצריך? הפתרון של רוני וחבריו פשוט והגיוני: בשכונות החדשות מתוכננים ממילא פארקים ואזורים ציבוריים – עשו אותם טבעיים או דומים לטבע של מישור החוף ולא מלאכותיים. במקום כריזנטמות ואמנון ותמר אפשר לשתול תלתן דגול או געדה קיפחת הנדירים, ובמקום בריכה עם דגי זהב אפשר לשמר את שלולית החורף עם הטריטון והחפריית. ומה עם יתושים? לא לדאוג, החרג'וקים של רוני אוכלים אותם.

הכתבה תשודר הערב ב"יומן". HD בערוץ 511